

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

 KLASUS
Aplikacija za rad
s klasifikacijskom bazom podataka

Priručnik za korisnike

ožujak 2019.

SADRŽAJ

UVOD	3
1. GLAVNI POJMOVI KORIŠTENI U APLIKACIJI KLASUS	4
2. POČETNA STRANICA APLIKACIJE KLASUS	5
2.1. Jezici sučelja	5
2.2. Glavni izbornici	5
3. KLASIFIKACIJA	6
4. VERZIJA KLASIFIKACIJE	7
4.1. Prikazivanje elemenata verzije klasifikacije	9
4.1.1. Prikaz cijelog stabla elemenata klasifikacije	9
4.1.2. Prikaz stabla elemenata klasifikacije prema rasponu zadanih šifri	10
4.2. Preuzimanje elemenata, bilješki elemenata, običajnih prava i indeksa	11
5. RAZINE KLASIFIKACIJE	12
5.1. Prikazivanje elemenata na pojedinim razinama klasifikacije	14
5.2. Preuzimanje elemenata klasifikacije, bilješki elemenata, običajnih prava, stavki indeksa ili mjernih jedinica	15
6. ELEMENTI KLASIFIKACIJE	16
6.1. Bilješke elemenata	17
6.2. Običajna prava	18
6.3. Indeks	18
6.4. Mjerne jedinice	18
7. TABLICE VEZA	19
7.1. Prikazivanje elemenata veze	22
7.2. Preuzimanje tablice veze	24
8. PRETRAGA	25
9. PREČICE	27

UVOD

Statističke klasifikacije jedan su od osnovnih alata za prikupljanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka, stoga Državni zavod za statistiku primjenjuje niz nacionalnih i međunarodnih klasifikacija u statističkim istraživanjima i ostalim statističkim aktivnostima.

Zavod je uz finansijsku pomoć Europske unije razvio klasifikacijsku bazu podataka koja sadržava velik broj nacionalnih i međunarodnih klasifikacija koje su putem aplikacije KLASUS dostupne svim korisnicima.

KLASUS omogućuje pregledavanje i pretraživanje klasifikacija prema nazivu i šifri, prikazivanje pojedinačnih elemenata klasifikacija i njihovih atributa te tablica veza među različitim verzijama klasifikacija te omogućuje preuzimanje klasifikacija u više formata sa svim razinama i elementima klasifikacije. KLASUS podržava dvojezični sustav, hrvatski i engleski – dakle, sve klasifikacije za koje je postojala dvojezična verzija na taj su način i pohranjene u bazu.

Priručnik za korisnike KLASUS-a sadržava detaljan opis aplikacije kako bi korisnicima omogućio što lakši rad s aplikacijom te ih upoznao sa sadržajem klasifikacijske baze podataka.

Ovaj dokument proizведен je uz finansijsku pomoć Europske unije. Za sadržaj dokumenta odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te se ni pod kojim uvjetima ne smije smatrati da izražava stav Europske unije.

1. GLAVNI POJMOVI KORIŠTENI U APLIKACIJI KLASUS

Bilješke elemenata opisuju i objašnjavaju sadržaj elemenata klasifikacije na odabranoj razini.

Elementi veze – veza između elementa izvorišne verzije klasifikacije i odgovarajućeg elementa odredišne verzije klasifikacije. Ovisno o vrsti veze u tablicama veza, za pojedini element izvorišne ili odredišne verzije klasifikacije može postojati više elemenata veze.

Elementi klasifikacije – kategorije na određenoj razini verzije klasifikacije.

Indeks – popis pojma povezanih s elementima određene verzije klasifikacije. Stavke indeksa jesu riječi ili kratak tekst koji detaljnije opisuje sadržaj jednog elementa i najčešće se povezuje s elementima na najnižoj razini klasifikacije.

Klasifikacija – skup jedne ili više verzija klasifikacije koje su nastale jedna nakon druge, odnosno koje vremenski slijede jedna nakon druge. To je naziv koji služi kao krov iznad verzije (ili verzija) klasifikacije.

Mjerne jedinice – uz elemente pojedinih klasifikacija veže se i merna jedinica kao dodatno obilježje koje ga pobliže opisuje.

Običajno pravo – pravilo u vezi s razvrstavanjem određenih statističkih objekata/jedinica koji ne pripadaju jednoj kategoriji i nisu jasno definirani objašnjenjima klasifikacije (bilješkama elemenata). Odluka o tome donesena je nakon završetka izrade objašnjenja, za vrijeme važeće verzije klasifikacije. U pravilu se običajno pravo uključuje u objašnjenja u sljedećoj verziji klasifikacije.

Obitelj klasifikacija – obuhvaća više klasifikacija koje su na neki način povezane. Može biti temeljena na zajedničkoj varijabli klasifikacije ili na zajedničkoj vrsti objekta odnosno jedinice.

Razina klasifikacije – struktura klasifikacije (klasifikacijske verzije) može se sastojati od jedne ili više razina. Svaka razina opisana je nazivom i brojem uključenih elemenata.

Šifra – identitet elementa klasifikacije određen slovnom ili brojčanom šifrom. U pravilu se šifra određene razine nasleđuje u skladu sa šiframa više razine (osim prve razine). KLASUS uključuje tri vrste šifri za svaki element klasifikacije (kada je to moguće):

- službenu šifru – može uključivati i separatore (npr., ".")
- šifru bez separatora – za potrebe IT-a i praktičnu upotrebu (npr. kod obrade podataka)
- potpunu šifru – uključuje naslijedene znamenke koje nisu dio šifre (npr. slovnu šifru područja neke ekomske klasifikacije). Koristi se za potrebe IT-a.

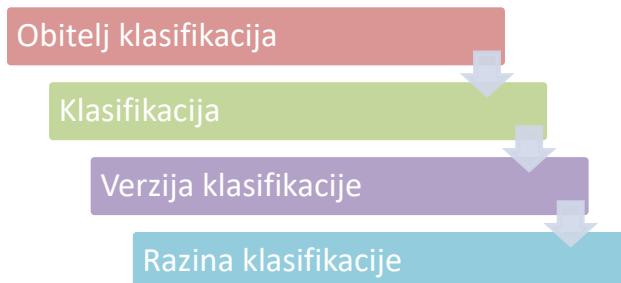
Tablice veza prikazuju veze između dviju razina različitih verzija iste ili različitih klasifikacija.

Verzija klasifikacije – struktura klasifikacije važeća u određenom razdoblju. Određena je imenom (punim nazivom ili kraticom) i razdobljem na koje se odnosi.

2. POČETNA STRANICA APLIKACIJE KLASUS

Struktura podataka o klasifikacijama prikazana je hijerarhijski. Na najvišoj razini nalaze se **obitelji klasifikacija**. One grupiraju više klasifikacija koje su na određeni način povezane (npr. djelatnosti, proizvodi i zanimanja). Na sljedećoj razini nalaze se **klasifikacije** koje čine skup jedne ili više verzija klasifikacija (npr. NKD, NKZ, KPD i sl.). Slijede **verzije klasifikacija** koje se odnose na samu strukturu klasifikacije važeće u određenom razdoblju (npr. NKD 2002., NKD 2007., NKZ 10. itd.). Na kraju se nalaze **razine klasifikacije** koje se sastoje od određenog broja pripadajućih elemenata. Struktura klasifikacije (odnosno verzije klasifikacije) može se sastojati od jedne ili više razina (npr. NKD 2007. sastoji se od četiri razine).

Do pojedinih razina u strukturi dolazimo klikom na oznaku "+", a krećemo od najviše razine kao početne u strukturi podataka te se spuštamo do nižih razina.

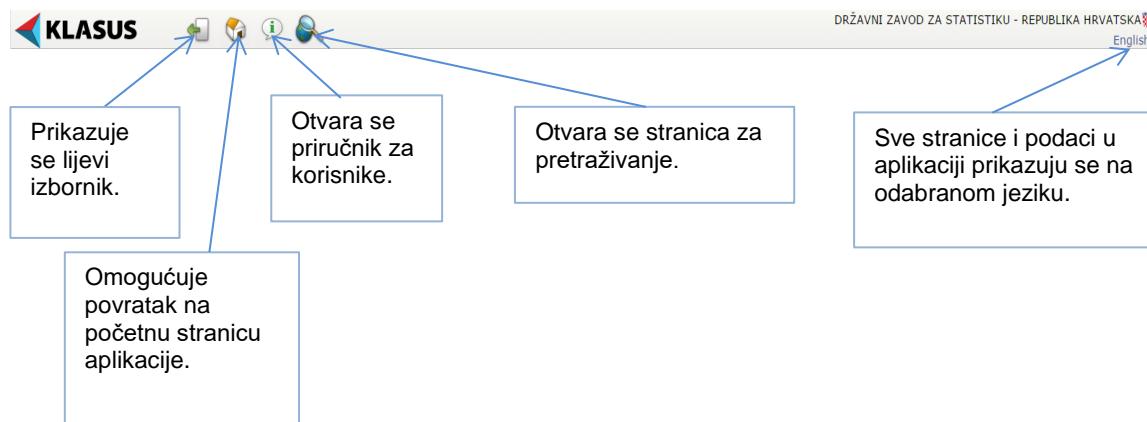

2.1. Jezici sučelja

Jezik sučelja može se odabrati klikom na poveznicu s nazivom jezika ("Hrvatski" ili "English") koji se nalazi u gornjem desnom dijelu sučelja aplikacije. Sučelje će se promjeniti u skladu s odabirom drugog jezika.

2.2. Glavni izbornici

Na vrhu

Lijevi izbornik

The screenshot shows the KLASUS application interface. On the left is a sidebar with a tree view of classification codes:

- Prečice
  - NIP 2017.
  - NKD 2007.
  - NKZ 10.
  - KPD 2015.
  - NIPUM 2018.
- Obitelji
  - Djelatnosti
  - Nacionalni računi
  - Obrazovanje
  - Proizvodi
  - Prostorne klasifikacije
  - Zanimanja
  - Ostale klasifikacije

Two boxes of text are displayed on the right:

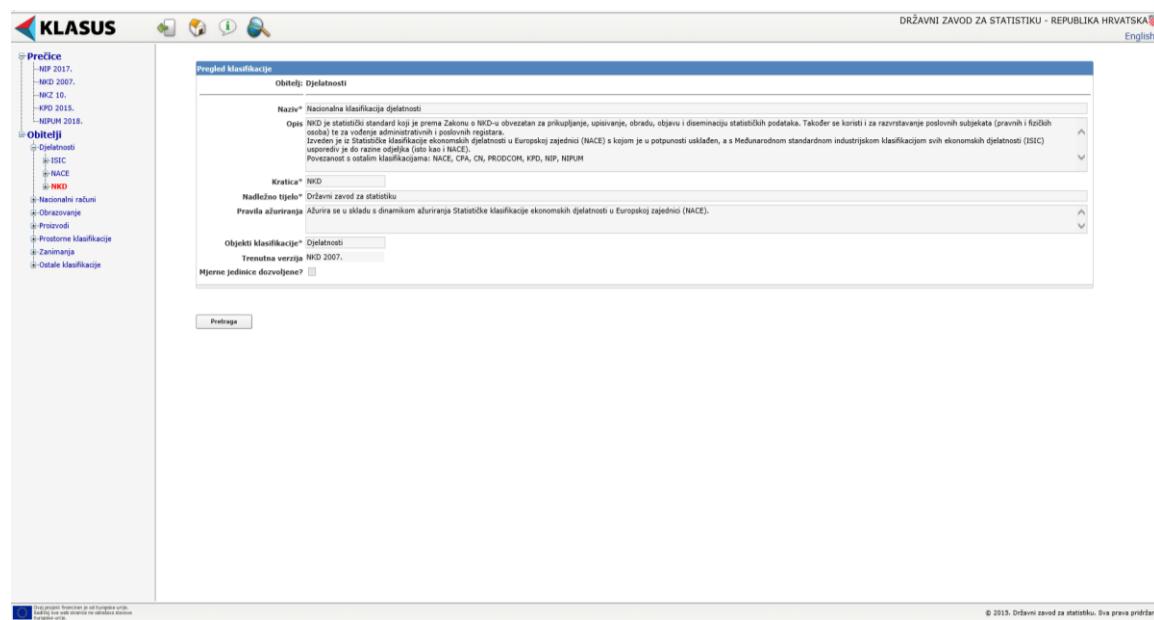
PREČICE: popis verzija klasifikacija kojima se izravno pristupa

OBITELJI: popis klasifikacija grupiranih unutar obitelji

A callout box highlights: "Klikom na "+" otvaramo samo stablo izbornika, bez ikakvog prikaza s desne strane preglednika, a sve trenutačno važeće verzije klasifikacija istaknute su **boldom**."

3. KLASIFIKACIJA

Odabirom određene klasifikacije unutar odabrane obitelji otvara se novi prozor s osnovnim podacima o klasifikaciji (slika 1.).

Slika 1.

Klasifikacija se opisuje sljedećim podacima:

- **Naziv** – službeni naziv klasifikacije koji je odredilo nadležno tijelo odgovorno za klasifikaciju
- **Opis** – kratak općenit opis klasifikacije, uključujući njezinu svrhu, sadržaj, glavna područja primjene itd.
- **Kratica** – skraćeni naziv klasifikacije, odnosno njezina jedinstvena oznaka

- **Nadležno tijelo** – tijelo odgovorno za izradu, objavljivanje i održavanje klasifikacije
- **Pravila ažuriranja** – dinamika ažuriranja klasifikacije
- **Objekti klasifikacije** – vrsta objekta opisana klasifikacijom (npr. djelatnosti, proizvodi, zanimanja itd.)
- **Trenutna verzija** – verzija klasifikacije koja je na snazi
- **Mjerne jedinice dozvoljene** – ako klasifikacija ima mjerne jedinice, u kućici se nalazi simbol kvačice.

4. VERZIJA KLASIFIKACIJE

Odabirom određene verzije klasifikacije (npr. NKD 2007.) otvara se novi prozor s osnovnim informacijama o verziji klasifikacije (slika 2.).

The screenshot shows the KLASUS application window with the following details:

- Left sidebar:** Shows a tree view of classification standards: Prećece (NIP 2017, NKD 2007, NKZ 10, KPO 2015, NIPOM 2018), Obitelji (Djelatnosti, ISIC, NACE, NKD, NKD 2002, NKD 2007), Nacionalni računi, Obrazovanje, Prozvodi, Prstotne klasifikacije, Zanimanja, Ostale klasifikacije.
- Main Content Area:**
  - Pregled verzije klasifikacije:**
    - Oblast: Djelatnosti
    - Klasifikacija: NKD
    - Naziv***: Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
    - Opis**: NKD 2007, nacionalna je verzija europske klasifikacije NACE Rev. 2 i s njim je potpuno usklađen na svim razinama. S međunarodnom klasifikacijom djelatnosti ISIC Rev. 4 uspoređiv je do razine odjeljaka (kao i NACE Rev. 2).
    - Kratika***: NKD 2007.
    - Pravni temelj**: Zakon o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/04.), Odлуka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.), Metodologija za statističku primjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti, 2007. – NKD 2007. (NN, br. 102/07., 123/08. i 90/13.)
    - Autorska prava**
    - Publikacije**: NKD 2007. - Statistička klasifikacija djelatnosti Republike Hrvatske s objašnjenjima, Izvještano izdanje, Zagreb, ožujak 2008.
    - Vrsta standarda***: Nacionalni
    - Promjenjiva verzija***: █
    - Ukupan broj razina***: 4
    - Datum početka***: 01.01.2008
    - Datum završetka**
  - Povezane linkovi:** Prikazi stabele elemenata, Tablice veza, Pretraga, Preuzmi elemente klasifikacije, Preuzmi bliske elemente, Preuzmi običajna prava, Preuzmi stabele indeksa, Preuzmi sve elemente po razinama.
- Table of documents:**

Naziv dokumenta	Opis dokumenta	Vrsta dokumenta	URL adresa dokumenta	Jezici dokumenta
Metodologija za statističku primjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007 - NKD 2007.	Metodološke upute	Docx/NKD_2007_Metodologija.pdf	Hrvatski	
NKD 2007. - Statistička klasifikacija djelatnosti Republike Hrvatske s objašnjenjima - publikacija	Metodološke upute	Docx/NKD_2007_publikacija.pdf	Hrvatski	
Broj zapisu: 2				

Slika 2.

Verzija klasifikacije opisana je sljedećim podacima:

- **Naziv** – službeni naziv verzije klasifikacije koji je odredilo nadležno tijelo
- **Opis** – kratak općenit opis verzije klasifikacije
- **Kratika** – skraćeni naziv verzije klasifikacije, odnosno njezina jedinstvena oznaka
- **Pravni temelj** – zakoni, pravilnici i/ili drugi pravni propisi ili formalni sporazumi na kojima se temelji verzija klasifikacije
- **Autorska prava** – verzija klasifikacije može imati ograničena autorska prava koja se u tom slučaju ovdje navode

- **Publikacije** – popis publikacija u kojima je objavljena verzija klasifikacije, metodološke upute i slične publikacije
- **Vrsta standarda** – označava je li riječ o nacionalnom ili međunarodnom standardu
- **Promjenjiva verzija** – ako se verzija klasifikacije često ažurira, može biti označena kao promjenjiva verzija
- **Ukupan broj razina** – broj razina od kojih se sastoji verzija klasifikacije
- **Datum početka** – datum početka važenja verzije klasifikacije
- **Datum završetka** – datum prestanka važenja verzije klasifikacije.

Na ovoj razini moguće su sljedeće radnje:

- Prikaži stablo elemenata
- Tablice veza
- Pretraga
- Preuzmi elemente klasifikacije
- Preuzmi bilješke elemenata
- Preuzmi običajna prava
- Preuzmi stavke indeksa
- Preuzmi mjerne jedinice (za one klasifikacije koje imaju mjerne jedinice)
- Preuzmi sve elemente po razinama.

Verziji klasifikacije mogu biti pridruženi dokumenti, npr. metodološke upute, pravni propisi i slični dokumenti. Odabirom dokumenta pridruženoga verziji klasifikacije otvara se novi prozor s osnovnim podacima o odabranom dokumentu (slika 3.).

The screenshot shows the 'Pregled dokumenta' (Document Preview) screen of the KLASUS application. At the top, it displays the document's title: 'Metodologija za statističku primjenu Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007 - NKD 2007.' Below the title, there are fields for 'Vrsta dokumenta' (Type of document), 'Jezici dokumenta' (Languages of document), and 'Opis dokumenta' (Description of document). A URL field contains 'Docs/NKD_2007_Metodologija.pdf'. At the bottom of the preview window, there are buttons for 'Odustani' (Cancel) and 'Preuzmi dokument' (Download document).

Slika 3.

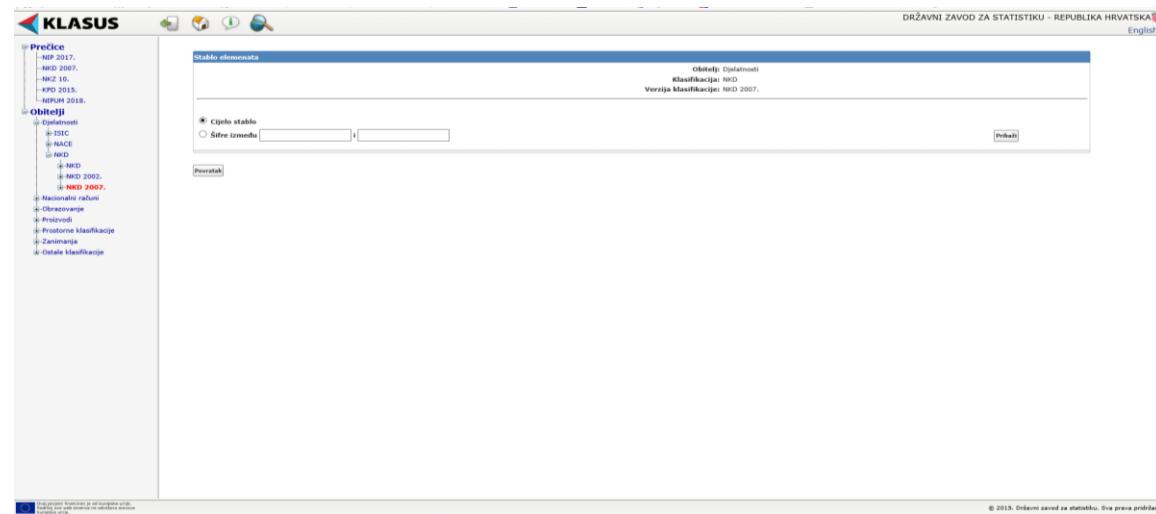
Dokument je opisan sljedećim podacima:

- **Naziv dokumenta** – svaki dokument ima naziv
- **Vrsta dokumenta** – odnosi se na vrstu dokumenta
- **Jezici dokumenta** – označava jezik na kojem je dokument dostupan
- **Opis dokumenta** – kratke informacije o dokumentu, opis sadržaja i svrhe dokumenta
- **URL adresa dokumenta** – mjesto na poslužitelju na kojem je dokument pohranjen.

4.1. Prikazivanje elemenata verzije klasifikacije

Klikom na gumb "Prikaži stablo elemenata" otvara se novi prozor (slika 4.) te je moguće izabrati jedan od sljedećih načina prikaza elemenata:

- **Cijelo stablo** – prikazuju se elementi na svim razinama verzije klasifikacije
- **Šifre između** – prikazuju se elementi verzije klasifikacije prema rasponu zadanih šifri.

Slika 4.

4.1.1. Prikaz cijelog stabla elemenata klasifikacije

Odabirom prikaza "Cijelo stablo" i klikom na gumb "Prikaži" prikazuju se elementi na najvišoj razini klasifikacije. Do pojedinih razina dolazimo spuštanjem po stablu, odnosno po hijerarhijskoj strukturi, korištenjem oznake "+" (slika 5.).

KLASUS – Priručnik za korisnike

The screenshot shows the 'Stabla elemenata' (Classification Tree) page of the KLASUS system. The tree is currently collapsed under 'Cijelo stablo'. A search bar at the top right contains the number '01.11'. The page also displays the following header information:

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - REPUBLIKA HRVATSKA
English

Objetelj: Djelatnosti
Klasifikacija: NKD
Verzija klasifikacije: NKD 2007.

Below the search bar, there is a list of classification codes and descriptions, starting with '01.11 Uprgi žitarica (osim rže), mahunarki i uljanog sjemenja'. The page also includes a 'Povratak' (Back) button and a footer note: '© 2013. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.'

Slika 5.

4.1.2. Prikaz stabla elemenata klasifikacije prema rasponu zadanih šifri

Prikaz "Šifre između" omogućuje prikazivanje elemenata verzije klasifikacije prema rasponu zadanih šifri, i to na svim razinama verzije klasifikacije, prema službenim šiframa same klasifikacije (slika 6.).

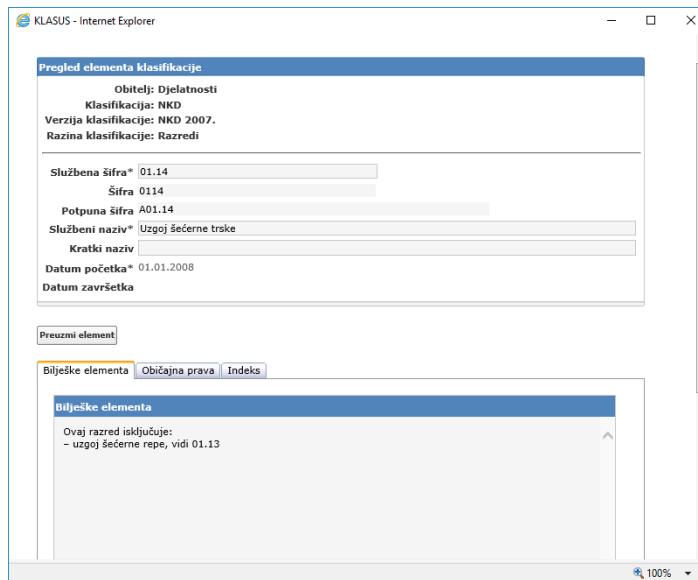
The screenshot shows the 'Stabla elemenata' (Classification Tree) page of the KLASUS system, similar to Slika 5, but with the search bar set to '01.11'. The tree is now expanded, showing a detailed list of sub-categories under '01.11'. The page includes the same header information as Slika 5. The expanded tree shows:

- 01.11 Uprgi žitarica (osim rže), mahunarki i uljanog sjemenja
  - 01.11.1 Uprgi rže
  - 01.11.2 Uprgi povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća
  - 01.11.3 Uprgi povrće
  - 01.11.4 Uprgi ostale trske
  - 01.11.5 Uprgi drveće
  - 01.11.6 Uprgi predvring bilja
  - 01.11.7 Uprgi ostale jednogodišnjih usjeva
  - 01.11.8 Uprgi grežde
  - 01.12 Uprgi trropskog i suprtropskog voća
  - 01.12.1 Uprgi agruma
  - 01.12.2 Uprgi jezgrljavog i kostimljavog voća
  - 01.12.3 Uprgi hobičastog, oršakastog i ostalog voća
  - 01.12.4 Uprgi uljano plodove
  - 01.12.7 Uprgi usjeva za pripremanje napitaka
  - 01.12.8 Uprgi bilja za uporabu u farmaciji, aromatskom, začinskom i ljekovitog bilja
  - 01.12.9 Uprgi ostalih višegodišnjih usjeva
  - 01.12.10 Uprgi sadnog materijala i ukrasnog bilja
  - 01.13 Uprgi mušnich krvava
  - 01.14 Uprgi ostalih goveda i bivala
  - 01.15 Uprgi konja, masparaca, mula i magzi
  - 01.16 Uprgi devet i koza
  - 01.16.1 Uprgi ovaca
  - 01.16.2 Uprgi peredi
  - 01.49 Uprgi ostalih životinja

The page also includes a 'Povratak' (Back) button and a footer note: '© 2013. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.'

Slika 6.

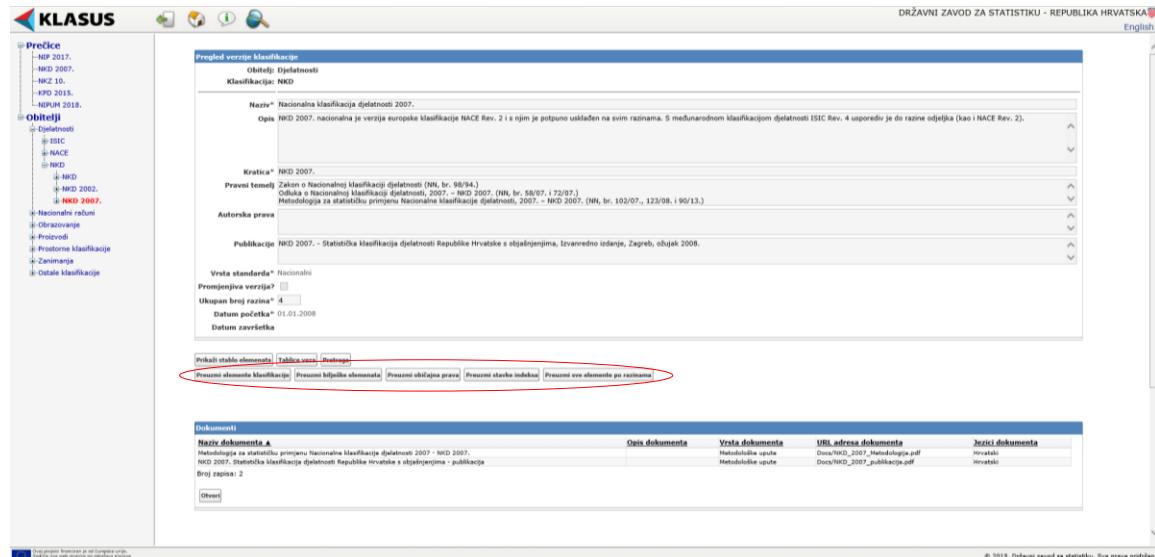
Klikom na određeni element otvara se novi prozor s podacima o elementu (slika 7.), što je detaljnije opisano u 6. poglavlju Elementi klasifikacije.

Slika 7.

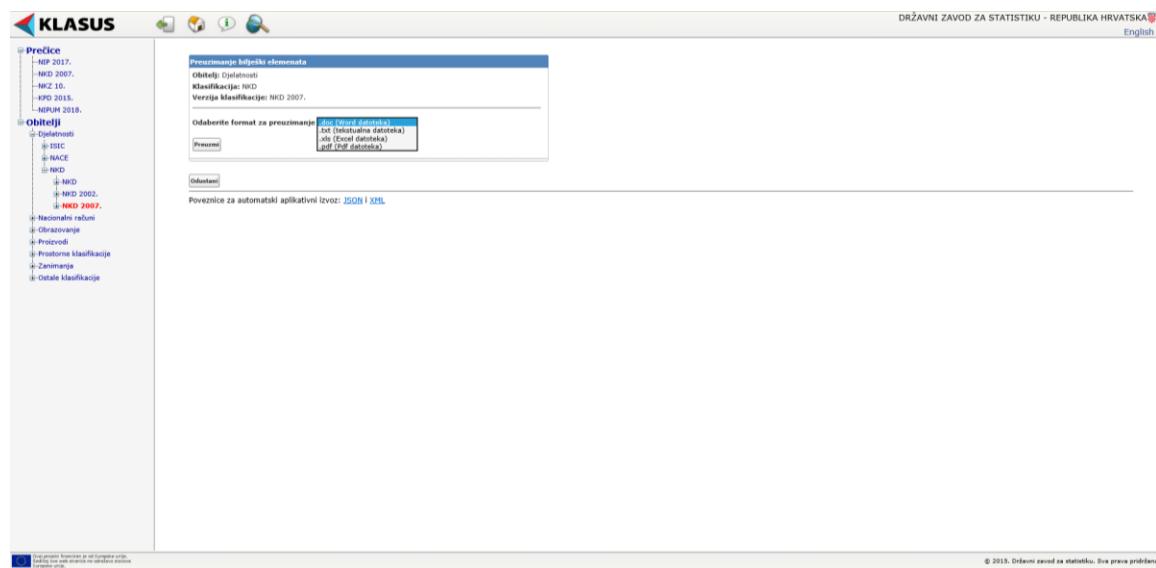
4.2. Preuzimanje elemenata, bilješki elemenata, običajnih prava i indeksa

Odabirom gumba za preuzimanje elemenata klasifikacije, bilješki elemenata, običajnih prava ili indeksa (slika 8.) otvara se novi prozor za preuzimanje odabranog sadržaja te odabire jedan od mogućih formata za preuzimanje (slika 9.).

Slika 8.

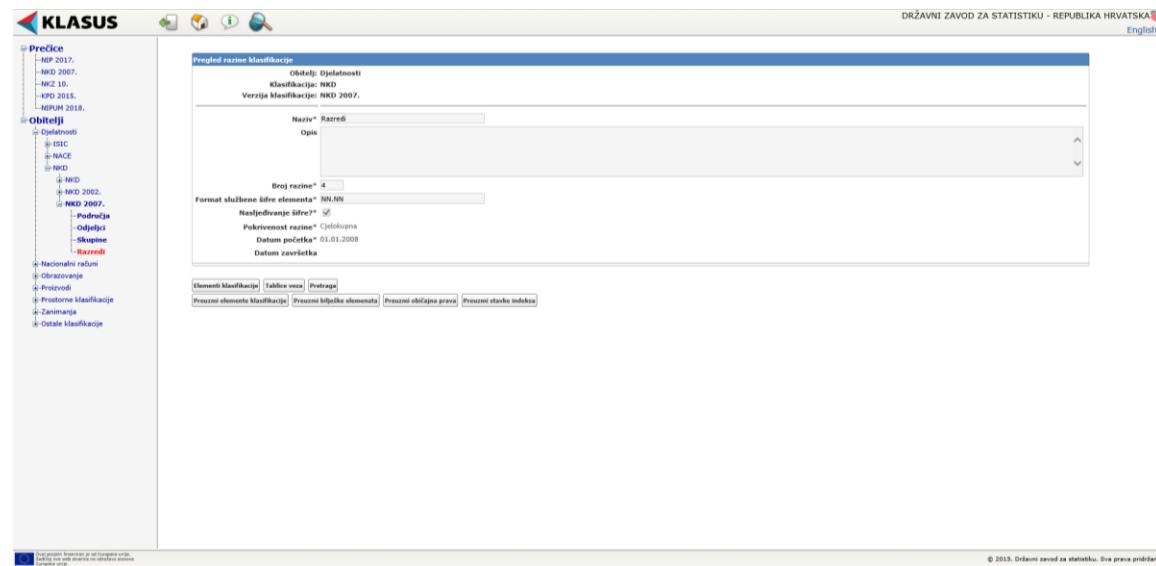
KLASUS – Priručnik za korisnike

Slika 9.

5. RAZINE KLASIFIKACIJE

Verzija klasifikacije u pravilu se sastoji od jedne ili više razina. Odabirom određene razine klasifikacije otvara se novi prozor s osnovnim podacima o odabranoj razini (slika 10.).

Slika 10.

Razina klasifikacije opisana je sljedećim podacima:

- **Naziv** – naziv razine klasifikacije
- **Opis** – kratko objašnjenje sadržaja i određene svrhe razine
- **Broj razine** – broj razine unutar hijerarhijske strukture. Razine se označavaju sukcesivno počevši s razinom 1 na najvišoj razini
- **Format službene šifre elementa** – struktura šifre koja se može sastojati od brojki, slova i separatora. Za označavanje se koriste slova N, L ili A
  - N zamjenjuje brojčanu oznaku (33.12 → NN.NN)
  - L zamjenjuje slovnu oznaku (K1.33 → LN.NN)
  - A zamjenjuje slovnu i brojčanu oznaku u slučaju kada format šifre određene razine nije jednak (npr. 11.A2, 11.12 → NN.AN)
- **Naslijedivanje šifre** – šifra razine može, ali i ne mora, biti naslijeđena od hijerarhijski više razine
- **Pokrivenost razina** – može biti djelomična ili cijelokupna. Djelomična pokrivenost znači da jedan ili više elemenata najbliže više razine klasifikacije nisu dalje raščlanjeni. Cijelokupna pokrivenost razine znači da je klasifikacija strogo hijerarhijski strukturirana, odnosno svi elementi najbliže više razine klasifikacije dalje su raščlanjeni.
- **Datum početka** – datum početka važenja razine klasifikacije
- **Datum završetka** – datum prestanka važenja razine klasifikacije.

Na ovoj razini moguće su sljedeće radnje:

- **Elementi klasifikacije** – prikazuju se svi elementi razine klasifikacije
- **Tablice veza** – prikazuju se tablice veza na odabranoj razini
- **Pretraga**
- **Preuzmi elemente klasifikacije**
- **Preuzmi bilješke elemenata**
- **Preuzmi običajna prava**
- **Preuzmi mjerne jedinice**
- **Preuzmi stavke indeksa.**

5.1. Prikazivanje elemenata na pojedinim razinama klasifikacije

Prikazivanje elemenata moguće je na pojedinoj razini klasifikacije. Klikom na gumb "Elementi klasifikacije" (slika 11.) otvara se novi prozor s prikazom svih elemenata odabранe razine (slika 12.).

Slika 11.

Slika 12.

Klikom na pojedinačni element otvara se novi prozor s podacima o odabranom elementu (detaljnije u 6. poglavlju Elementi klasifikacije).

5.2. Preuzimanje elemenata klasifikacije, bilješki elemenata, običajnih prava, stavki indeksa ili mjernih jedinica

Na odabranoj razini klasifikacije moguće je preuzeti elemente klasifikacije, bilješke elemenata, običajna prava, stavke indeksa ili mjerne jedinice (slika 13.). Odabirom određenoga gumba otvara se novi prozor za preuzimanje odabranog sadržaja te odabire jedan od mogućih formata za preuzimanje (slika 14.).

Slika 13.

Slika 14.

6. ELEMENTI KLASIFIKACIJE

Element klasifikacije kategorija je na određenoj razini klasifikacije. S elementom su povezani šifra i naziv te bilješke elemenata, običajna prava, indeksi i mjerne jedinice. Klikom na odabrani element otvara se novi prozor (slika 15.) sa sljedećim podacima o odabranom elementu:

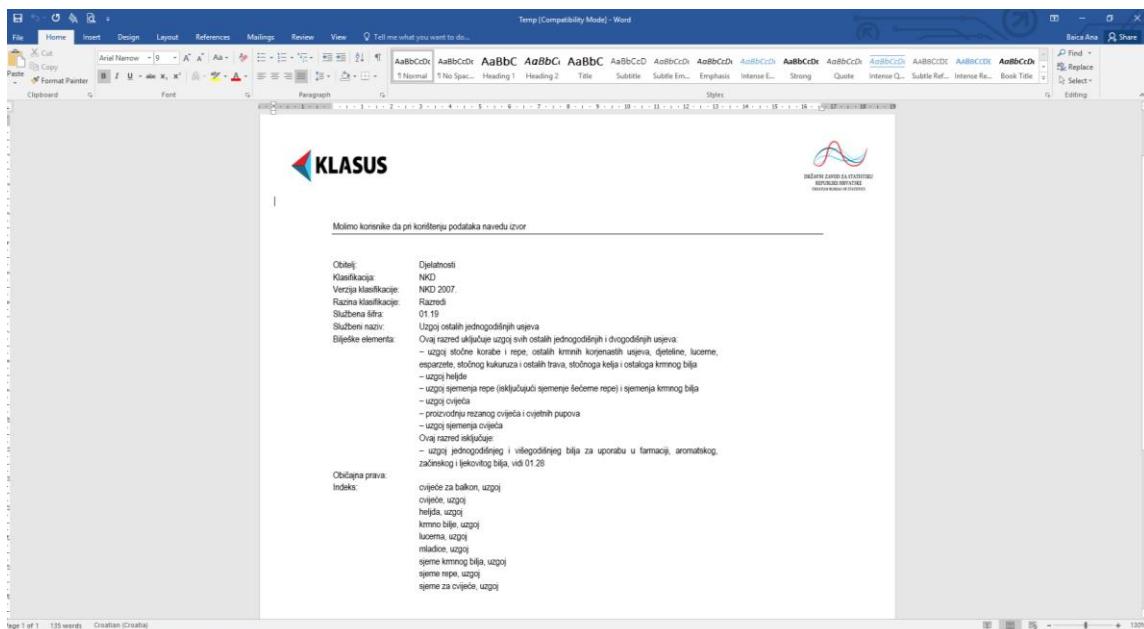
- **Službena šifra** – identitet elementa klasifikacije koji može uključivati separatore (npr., "."). Službena šifra elementa jedinstvena je unutar verzije klasifikacije kojoj element pripada.
- **Šifra** – identitet elementa bez separatora
- **Potpuna šifra** – uključuje naslijedene znamenke koje nisu dio službene šifre
- **Službeni naziv** – element klasifikacije ima naziv koji je odredilo nadležno tijelo
- **Kratki naziv** – alternativni naziv koji može biti povezan s elementom klasifikacije
- **Datum početka** – datum početka važenja elementa klasifikacije
- **Datum završetka** – datum prestanka važenja elementa klasifikacije.

Slika 15.

Na ovoj razini moguće su sljedeće radnje:

- **Preuzmi element**
- **Povratak.**

Preuzimanjem elementa kreira se izvještaj u jednom od odabranih formata (slika 16.). Izvještaj sadržava osnovne podatke o elementu, kao što su pripadnost obitelji, klasifikaciji, verziji klasifikacije, razini klasifikacije te podatke o službenoj šifri, službenom nazivu i ostala obilježja koja ga dodatno opisuju.

Slika 16.

6.1. Bilješke elemenata

Bilješke elemenata pobliže opisuju i objašnjavaju sadržaj kategorije klasifikacije na odabranoj razini, a dijele se na:

- **Opća bilješka** – sadržava dodatne informacije o kategoriji ili općeniti opis kategorije koji nije strukturiran po obrascu "Uključuje", "Također uključuje" i "Isključuje"
- **Uključuje** – precizno određuje sadržaj kategorije
- **Također uključuje** – popis graničnih slučajeva koji pripadaju opisanoj kategoriji
- **Isključuje** – popis graničnih slučajeva koji ne pripadaju opisanoj kategoriji. Isključeni elementi mogu sadržavati referencije na elemente klasifikacije kojima isključeni slučajevi pripadaju.
- **Napomena** – dodatno objašnjenje povezano s kategorijom klasifikacije.

Bilješke elemenata sadržavaju podatke o vrsti bilješke i pripadajući tekst (slika 17.).

Slika 17.

6.2. Običajna prava

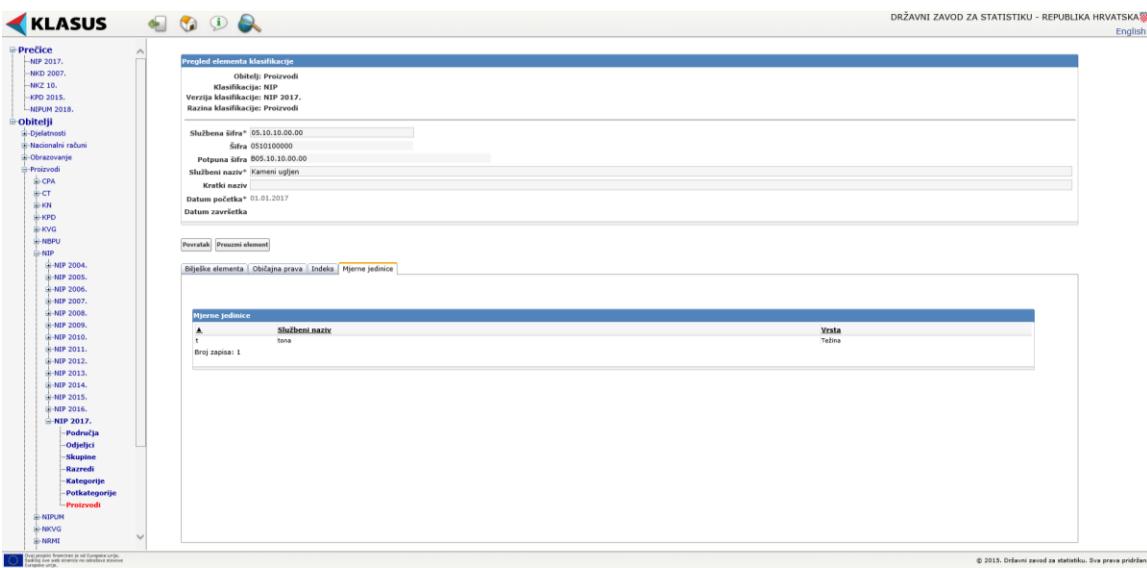
Običajna prava odnose se na jedno ili više pravila povezanih s elementom klasifikacije, a koja nisu jasno definirana objašnjenjima odnosno bilješkama elemenata klasifikacije. Običajna prava sadržavaju informacije o datumu kada je pravilo doneseno, izvoru (tko je donio pravilo, npr. Radna grupa za klasifikacije) i opis običajnog prava.

6.3. Indeks

Indeks klasifikacije odnosi se na popis pojmoveva povezanih s elementima određene verzije klasifikacije. Stavke indeksa jesu riječi ili kratak tekst koji detaljnije opisuju sadržaj jednog elementa i najčešće se povezuju s elementima na najnižoj razini klasifikacije. Indeksi služe kao pomoćno sredstvo za razvrstavanje statističkih jedinica.

6.4. Mjerne jedinice

Uz elemente pojedinih klasifikacija veže se i merna jedinica kao dodatno obilježje koje ga pobliže opisuje. Prikaz mjerne jedinice vidljiv je prilikom pregleda elemenata klasifikacije (slika 18.). Mjerne jedinice sadržavaju informacije o oznaci (identifikatoru) mjerne jedinice, njezinu službenom nazivu i vrsti mjerne jedinice (npr. težina, volumen, količina).

Slika 18.

7. TABLICE VEZA

Tablice veza važan su alat pri uspoređivanju prikupljenih statističkih podataka te za njihovo prikazivanje korištenjem različitih klasifikacija. One postaju nužne kada se klasifikacija mijenja tijekom vremena. Tako se tablice veza, između različitih verzija iste klasifikacije, koriste za opisivanje detaljnih promjena koje su se dogodile u procesu revizije.

Tablice veza u KLASUS-u mogu biti:

- **direktne** – između dviju izravno povezanih razina klasifikacije, i to:
  - "povijesne": između dviju povezanih razina različitih verzija iste klasifikacije (npr. razredi NKD-a 2002. i NKD-a 2007.)
  - između istih koncepata: između razina različitih klasifikacija koje se odnose na iste objekte (djelatnost – djelatnost, zanimanje – zanimanje itd.)
  - između različitih koncepata: između razina različitih klasifikacija koje se odnose na različite objekte (djelatnost – proizvod, zanimanje – obrazovanje itd.)
- **indirektne** – između razina koje nisu izravno povezane, a nastaju korištenjem informacija koje se nalaze u KLASUS-u. Indirektne tablice mogu nastati kombiniranjem različitih vrsta direktnih tablica.

Direktne tablice kreira administrator, a indirektne tablice sam sustav koristeći se pohranjenim tablicama veza. Utvrđivanjem odgovarajućih tablica veza koje je potrebno međusobno povezati sustav kreira novu tablicu veza.

Klikom na gumb "Tablice veza" (slika 19.) otvara se novi prozor s popisom svih tablica veza za odabranu verziju klasifikacije (slika 20.).

KLASUS – Priručnik za korisnike

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - REPUBLIKA HRVATSKA English

Pregled verzije klasifikacije

Odbijelj: Odjeljnosti
Klasifikacija: NKO

Naziv* Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
Opis NKO 2007, nacionalna je verzija evropske klasifikacije NACE Rev. 2 i njom je potpuno usklađen na svim razinama. S međunarodnom klasifikacijom djelatnosti ISIC Rev. 4 usporediv je po razine odjeljka (tako i NACE Rev. 2).

Kratice* NKO 2007.
Pravni temelj Zakon o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94).
Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, 2007. – NKO 2007. (NN, br. 58/07, i 72/07.)
Metodologija za statističko primjene Nacionalne klasifikacije djelatnosti, 2007. – NKO 2007. (NN, br. 102/07, 123/08. i 90/13.)

Autorska prava

Publikacije NKO 2007. - Statistička klasifikacija djelatnosti Republike Hrvatske s objašnjenjima, Izvanredno izdanje, Zagreb, ožujak 2008.

Vrsta standarta* Nacionalni
Promjenjiva verzija?
Ukupan broj razina* 4
Datum početka* 31.01.2008
Datum završetka*

Prikaži stabe elementa Tabele veza Pretraga
Preuzmi elemente klasifikacije Preuzmi bilješke elementa Preuzmi običajna prava Preuzmi stabe indeksa Preuzmi sve elemente po razinama

Dokumenti

Naziv dokumenta *	Opis dokumenta	Vrsta dokumenta	URL adresa dokumenta	Jezički dokumenta
Metodologija za statističko primjene Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007 - NKO 2007. NKO 2007. Statistička klasifikacija djelatnosti Republike Hrvatske s objašnjenjima - publikacija	Metodološke upute Metodološke upute	Doc(NKO_2007_Metodologija.pdf) Doc(NKO_2007_publikacija.pdf)	Metodološki Metodološki	

Broj zapisu: 2
Otvaraj

© 2013. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.

Slika 19.

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - REPUBLIKA HRVATSKA English

Pregled tablica veza

Odbijelj: Odjeljnosti
Klasifikacija: NKO
Verzija klasifikacije: NKO 2007.

Mjedunarodna klasifikacija	Odredjena razina
NKO 2002./Područja	NKO 2007./Područja
NKO 2002./Odjeljci	NKO 2007./Odjeljci
NKO 2002./Razredi	NKO 2007./Razredi
NKO 2002./Podrazredi	NKO 2007./Razredi
NKO 2002./Razredi	NKO 2002./Podrazredi

Podaci o tablici veze

Naziv
Opis
Vrsta* Direktne, hijerarhijska (između elemenata susjednih razina iste klasifikacije)
Prikaži sve elemente veze između izvorne i određene verzije klasifikacije
Datum početka*
Datum završetka*

Povratak

© 2013. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.

Slika 20.

Tablice veza vidljive su i na pojedinim razinama verzije klasifikacije i odnose se samo na tablice veza povezane s odabranom razinom verzije klasifikacije (slika 21.).

Slika 21.

Odabirom tablice veze s popisa tablica veza otvara se novi prozor s podacima o odabranoj tablici veze (slika 22.).

Tablica veze opisana je sljedećim podacima:

- **Naziv** – sastoji se od skraćenog naziva verzije klasifikacije te naziva razina izvorišne i odredišne verzije klasifikacija (npr. NKD 2002./Razredi – NKD 2007./Razredi, uspostavljena je veza između verzija klasifikacija NKD 2002. i NKD 2007. na razini razreda)
- **Opis** – sadržava informacije o okviru i cilju veza te pravila na kojima se temelji
- **Vrsta** – odnosi se na vrstu tablice veze
- **Prikaži sve elemente veze između izvorišne i odredišne verzije klasifikacije** – ako se u kući nalazi simbol kvačice, bit će prikazani svi elementi između izvorišne i odredišne verzije klasifikacije pa i oni uspostavljeni između različitih razina klasifikacija
- **Datum početka** – datum početka važenja tablice veze (povezan s datumom važenja povezanih verzija klasifikacija)
- **Datum završetka** – datum prestanka važenja tablice veze (povezan s datumom važenja povezanih verzija klasifikacija).

Slika 22.

Tablica veza sadržava podatke o izvořnomu odnosno odredišnom elementu (odnosi se na službenu šifru elementa) i službenom nazivu izvořnoga odnosno odredišnog elementa. Ovisno o vrsti tablice, veze između elemenata mogu pokrivati cijeli ili dio elementa veze. Koristeći se brojem veza između elemenata, KLASUS automatski izračunava procjenu pokrivenosti elementa uključenoga u vezu, što je prikazano u tablici veza. Tablica također sadržava i opis, odnosno detaljnije objašnjenje pojedine veze između elemenata ako postoji.

Izvorišna šifra	Službeni naziv	Dio	Opis	Odredišna šifra	Službeni naziv	Dio	Opis
-----------------	----------------	-----	------	-----------------	----------------	-----	------

Na ovoj razini moguće su dvije radnje, i to:

- **Prikaži elemente veze**
- **Preuzmi elemente veze.**

7.1. Prikazivanje elemenata veze

Odabirom gumba "Prikaži elemente veze" prikazuje se cijela tablica veze (opcija "Cijela tablica"), odnosno prikazuju se sve veze uspostavljene između elemenata dviju klasifikacija (slika 23.). Elemente je moguće sortirati prema izvořnomu odnosno odredišnom elementu klikom u zaglavlju tablice.

KLASUS

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - REPUBLIKA HRVATSKA | English

Prečice: NIP 2017., NKD 2007., NKZ 10., KPD 2015., NEPUM 2018.

Objetici: Djelatnosti, SIC, NACE, NKD, NKD 2002., NKD 2007., Područja, Odjeljci, Skupine, Razredi

Nacionalni računi, Obrazovanje, Proizvodi, Prostorne klasifikacije, Zanimanja, Ostale klasifikacije

Elementi veze

Tablica veza: NKD2007Razredi-NKD 2007Razredi

Izvođena obitelj klasifikacije: Dječjaštvo
Izvođena klasifikacija: NKD
Izvođena verzija klasifikacije: NKD 2002.
Izvođena razina klasifikacije: Razredi

Djelatnosti: Razredi
Odredljena obitelj klasifikacije: Odredljena klasifikacija
Odredljena verzija klasifikacije: NKD 2007.
Odredljena razina klasifikacije: Razredi

Cijela tablica Šifre izvořišne razine između Šifre odredišne razine između

Izvođena liga | **Šta/Ime naziv** | **Dio** | **Opis** | **Odredljena liga** | **Šta/Ime naziv** | **Dio** | **Opis**

Izvođena liga	Šta/Ime naziv	Dio	Opis	Odredljena liga	Šta/Ime naziv	Dio	Opis
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.11	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.12	Uzgoj riže	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.13	Uzgoj povrća, dijna i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.14	Uzgoj sečene trske	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.15	Uzgoj duhanca	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.16	Uzgoj prednjeg bilja	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.17	Uzgoj jednogodišnjih usjeva	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.26	Uzgoj uljanih plodova	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.28	Uzgoj bilja za uporabu u farmaciji, aromatskom, začinskom i ljekovitom bilju	0.333	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.29	Uzgoj bilja za uporabu u gastronomiji	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.63	Djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva (priprema usjeva za primarnu tvrtku)	0.333	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.64	Dorada sjemena za sjemenski materijal	0.333	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.11	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	0.500	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.13	Uzgoj povrća, dijna i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća	0.500	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.19	Uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva	0.500	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.25	Uzgoj hribastog, craslastog i ostalog voća	0.500	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.28	Uzgoj bilja za uporabu u farmaciji, aromatskom, začinskom i ljekovitom bilju	0.333	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.30	Uzgoj sadnoga materijala i ukrasnog bilja	1.000	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		01.64	Dorada sjemena za sjemenski materijal	0.333	
01.12	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnoga bilja i sadnoga materijala	0.111		02.10	Uzgoj šuma i istake djelatnosti u šumarstvu povezane s njime	0.500	

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 =
Broj zapisu: 1096

© 2015. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.

Slika 23.

Odabirom opcija "Šifre izvořišne razine između" ili "Šifre odredišne razine između" prikazuju se sve veze uspostavljene između elemenata u zadatom rasponu (slika 24.). Elemente je moguće sortirati prema izvořišnomu odnosno odredišnom elementu klikom u zaglavlju tablice.

KLASUS

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU - REPUBLIKA HRVATSKA | English

Prečice: NIP 2017., NKD 2007., NKZ 10., KPD 2015., NEPUM 2018.

Objetici: Djelatnosti, SIC, NACE, NKD, NKD 2002., NKD 2007., Područja, Odjeljci, Skupine, Razredi

Nacionalni računi, Obrazovanje, Proizvodi, Prostorne klasifikacije, Zanimanja, Ostale klasifikacije

Elementi veze

Tablica veza: NKD2002Razredi-NKD 2007Razredi

Izvođena obitelj klasifikacije: Dječjaštvo
Izvođena klasifikacija: NKD
Izvođena verzija klasifikacije: NKD 2002.
Izvođena razina klasifikacije: Razredi

Djelatnosti: Razredi
Odredljena obitelj klasifikacije: Odredljena klasifikacija
Odredljena verzija klasifikacije: NKD 2007.
Odredljena razina klasifikacije: Razredi

Cijela tablica Šifre izvořišne razine između Šifre odredišne razine između

Izvođena liga | **Šta/Ime naziv** | **Dio** | **Opis** | **Odredljena liga** | **Šta/Ime naziv** | **Dio** | **Opis**

Izvođena liga	Šta/Ime naziv	Dio	Opis	Odredljena liga	Šta/Ime naziv	Dio	Opis
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.11	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.12	Uzgoj riže	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.13	Uzgoj povrća, dijna i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća	0.500	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.14	Uzgoj sečene trske	1.000	
01.11	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.083		01.15	Uzgoj duhanca	1.000	
01.12	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.111		01.11	Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja	0.500	
01.12	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	0.111		01.13	Uzgoj povrća, dijna i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća	0.500	

Povratak

© 2015. Državni zavod za statistiku. Sva prava pridržana.

Slika 24.

7.2. Preuzimanje tablice veze

Odabirom gumba "Preuzmi elemente veze" (slika 25.) otvara se novi prozor za preuzimanje odabrane tablice veze te odabire jedan od mogućih formata za preuzimanje (slika 26.).

Slika 25.

Slika 26.

8. PRETRAGA

Pretragu je moguće pokrenuti na dva načina: klikom na gumb u zaglavlju aplikacije ili klikom na gumb "Pretraga" na bilo kojoj od hijerarhijskih razina unutar aplikacije – obitelj, klasifikacija, verzija klasifikacije, razina klasifikacije (slika 27.).

The screenshot shows the KLASUS application window. On the left is a navigation tree with categories like Prećice, Obitelji, and Razred. The main area is a search form titled 'Preled za klasifikacije'. It includes fields for 'Oblast': Objektost, 'Klasifikacija': NKO, and 'Verzija klasifikacije': NKO 2007. Below these are fields for 'Naziv': Razred, 'Razred': Opština, 'Opis', 'Broj razine': 4, 'Format službene sifre elementa': NNNN, 'Nasleđivanje sifre': checked, 'Pokrivenost razine': Cijelokupna, 'Datum početka': 01.01.2008, and 'Datum završetka'. At the bottom are buttons for 'Elementi klasifikacije', 'Tablica rez.', 'Pretraga' (highlighted by a red circle), and 'Preuzmi elemente klasifikacije'.

Slika 27.

Ako stranicu pretrage otvorimo preko gumba "Pretraga" na nekoj od razina klasifikacije, glavni filtri bit će popunjeni ovisno o razini s koje počinjemo pretragu (slika 28.).

This screenshot shows the same search form as Slika 27., but with different filter settings. The 'Oblast': Objektost, 'Klasifikacija': NKO, and 'Verzija klasifikacije': NKO 2007. filters are still present. However, the 'Razina klasifikacije': Razred filter is now highlighted with a red circle. The search parameters below are also different: 'Sifre izmedu': 1, 'Vrsta pretrage': Precizan izraz, 'Pretraga': Sadrži sve navedeno, 'Datum izmedu': 01.01.2008, and 'Broj filter': 1. The 'Pretraga' button at the bottom is also highlighted with a red circle.

Slika 28.

Pretraga nudi dvije glavne mogućnosti pretrage – pomoću šifre i/ili teksta. Osim toga, moguće je i ograničavanje pretrage na određeno razdoblje. Pretraga teksta nudi četiri vrste pretrage:

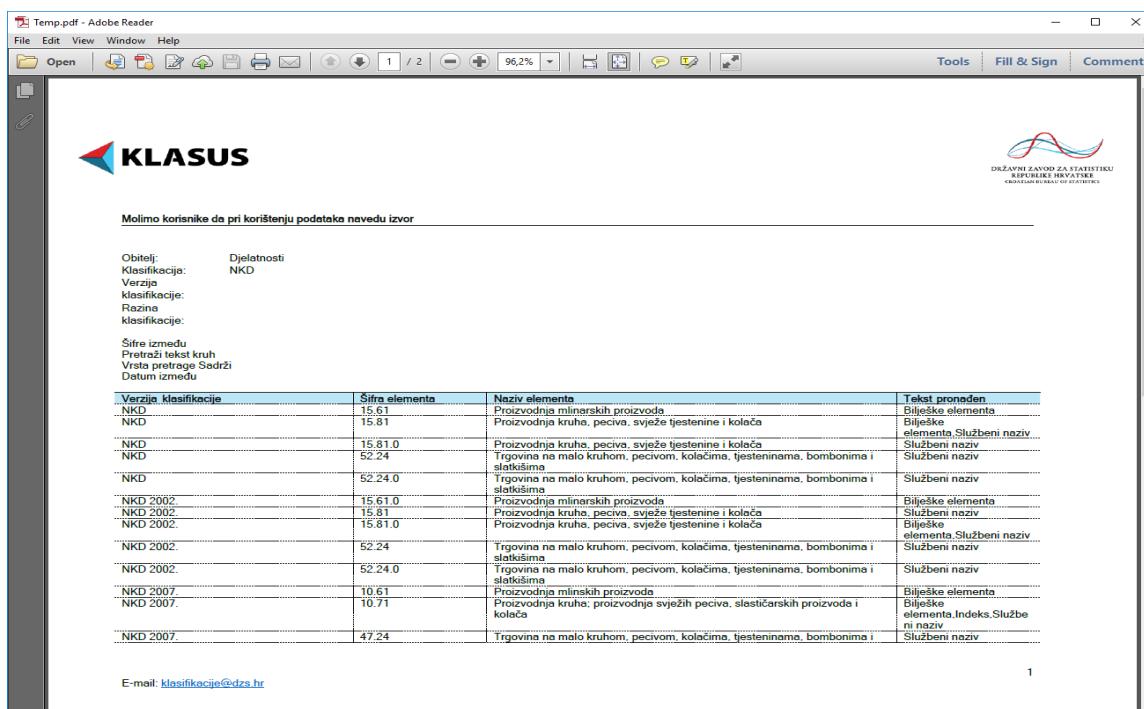
- **Sadrži** – pretraga
- **Precizan izraz** – precizan izraz kako je napisan
- **Sadrži sve navedeno** – pretraga svih navedenih riječi
- **Sadrži barem jedno od navedenog** – pretraga barem jedne riječi u svim svojim izvedenicama.

Rezultati pretrage na najnižoj razini prikazuju obilježje u kojem je traženi pojam pronađen (bilješke elemenata, službeni naziv ili indeks) (slika 29.). Rezultate pretrage moguće je preuzeti u odabranom formatu u obliku izvještaja (slika 30.).

The screenshot shows the KLASUS search interface. On the left, there is a sidebar with categories like 'Prečice', 'Obitelji', 'Nacionalni računi', 'Obravnavanje', 'Prozvodi', 'Prostome klasifikacije', 'Zanimanja', and 'Ostale klasifikacije'. The main area is titled 'Pretraga' and contains fields for 'Oblast': 'Djelatnost', 'Klasifikacija': 'NKD', 'Verzija klasifikacije', and 'Razina klasifikacije'. Below these are dropdowns for 'Šifre između' and 'Pretrazi tekst kruž', and a dropdown for 'Vrsta pretrage' set to 'Sadrži'. There are also date filters for 'Datum između' and buttons for 'Traži/ponovi' and 'Briši filter'. A red circle highlights the 'Tekst pretrage' column in the results table, which lists various NKD codes and their descriptions. At the bottom, there is a link for 'Odabirete format za preuzimanje .xls (Excel datoteka)' and a 'Povratak' button.

Verzija klasifikacije	Šifrena sifra	Službeni naziv	Tekst pretrage u objektu
NKD	15.61	Proizvodnja miliarskih proizvoda	Bilješke elementa
NKD	15.81	Proizvodnja kruha, peciva, svježe tjestenine i kolača	Bilješke elementa,Službeni naziv
NKD	15.81.0	Proizvodnja kruha, peciva, svježe tjestenine i kolača	Službeni naziv
NKD	52.24	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima	Službeni naziv
NKD	52.24.0	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima	Bilješke elementa
NKD 2002.	15.61.0	Proizvodnja miliarskih proizvoda	Službeni naziv
NKD 2002.	15.81	Proizvodnja kruha, peciva, svježe tjestenine i kolača	Bilješke elementa,Službeni naziv
NKD 2002.	15.81.0	Proizvodnja kruha, peciva, svježe tjestenine i kolača	Službeni naziv
NKD 2002.	52.24	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima	Službeni naziv
NKD 2002.	52.24.0	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima	Bilješke elementa
NKD 2007.	10.61	Proizvodnja miliarskih proizvoda	Službeni naziv
NKD 2007.	10.71	Proizvodnja kruha; proizvodnja svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača	Bilješke elementa,Indeks,Službeni naziv
NKD 2007.	47.24	Trgovina na malo kruhom, pecivom, kolačima, tjesteninama, bombonima i slatkisima u specijaliziranim prodavaonicama	Službeni naziv

Slika 29.

Slika 30.

9. PREČICE

Potreba za korištenjem pojedinih verzija klasifikacija i tablica veza, posebno onih trenutačno važećih, može biti mnogo veća u određenom razdoblju. Kako bi se izbjeglo njihovo pretraživanje u strukturi klasifikacija, unutar skupine **Prečice** jednim se klikom dolazi do određene verzije klasifikacije ili tablice veza (slika 31.).

Prečice

- NKD 2007.
- NKD 2007.
- HKZ 10.
- KPO 2015.
- NEPUM 2018.

objetiji

- Neosimili raduni
- Obravnavanje
- Prozvodi
- Prostorne klasifikacije
- Zanimanja
- Ostale klasifikacije

Osobne informacije

KLASUS je alat za sve korisnike klasifikacija koji na jednom mjestu nudi mogućnost pregledavanja i pretraživanja klasifikacija prema nazivu i šifri, omogućuje prikazivanje pojedinačnih elemenata klasifikacija, njihove nazive, objašnjenja ili indeksa, ako postoji, kao i tablica veza među različitim verzijama klasifikacija, te pruža mogućnost preuzimanja klasifikacija u istu formu za svim računari i elektroničku klasifikaciju.

Klasifikacije su grupirane unutar "Objetiji" koje obuhvaćaju na određeni način povezane klasifikacije, a "Prečice" omogućuju izabrani pristup pojedinačnim verzijama klasifikacija.

Buduća baza kontinuirano će se dopunjivati u skladu s promjenama postignutoj u uvedenjem novih klasifikacijskih standarda, a u svrhu statiske te svih dostupnih raspodjelih stava koji oblikuju njihovu primjeru. Sve promjene sadržaja baze bit će dokumentirane, a informacije o njima dostupne na početnoj stranici KLASUS-a pod "Novosti".

Više informacija o sadržaju KLASUS-a i njegovim mogućnostima možete pronaći u Priručniku za korisnike KLASUS-a.

Kontakt

Za dodatne informacije molimo pošaljite svoj upit na adresu elektroničke pošte: klasifikacija@dzs.hr.

Novosti

Datum izmjene: 14.01.2019
Nova verzija Kombinirane nomenklature KN 2019

Datum izmjene: 22.03.2019
Nova verzija Nomenklature industrijskih proizvoda za mjesечно istraživanje industrije NIP/UM 2018

Datum izmjene: 22.03.2019
Nova verzija Nomenklature industrijskih proizvoda NIP 2017

Datum izmjene: 26.01.2018
Nova verzija Kombinirane nomenklatura KN 2018

Datum izmjene: 23.05.2017
Nova verzija Nomenklature inputa sirovina i materijala industrije NIPMI 2016

Datum izmjene: 11.04.2017
Nova verzija Nomenklature industrijskih proizvoda NIP 2016

Slika 31.